

EVROPSKI PARLAMENT

2004

2009

Dokument zasedanja

A6-0184/2008

14.5.2008

POROČILO

o izvajanju trgovinske politike preko učinkovitih uvoznih in izvoznih pravil in postopkov
(2007/2256(INI))

Odbor za mednarodno trgovino

Poročevalec: Jean-Pierre Audy

PR_INI

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	11
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU	14

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o izvajanju trgovinske politike preko učinkovitih uvoznih in izvoznih pravil in postopkov (2007/2256(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, in zlasti členov 23 do 31, 95, 133 in 135 Pogodbe,
- ob upoštevanju lizbonske pogodbe z dne 13. decembra 2007¹, katere ratifikacija poteka v državah članicah,
- ob upoštevanju konvencije o ustanovitvi Sveta za carinsko sodelovanje, ki je bila podpisana 15. decembra 1950 v Bruslju in je začela veljati 4. novembra 1952,
- ob upoštevanju Splošnega sporazuma o carinah in trgovini (GATT) iz leta 1994 in zlasti členov V, VIII in X sporazuma,
- ob upoštevanju ministrske deklaracije Svetovne trgovinske organizacije, ki je bila sprejeta 13. decembra 1996 v Singapurju, in zlasti točke 21 deklaracije,
- ob upoštevanju ministrske deklaracije Svetovne trgovinske organizacije, ki je bila sprejeta 14. novembra 2001 v Dohi, in zlasti točke 27 deklaracije,
- ob upoštevanju sklepa, ki ga je sprejel generalni svet Svetovne trgovinske organizacije 1. avgusta 2004, in zlasti priloge D k sklepu o pogojih za pogajanja na področju poenostavitve trgovine,
- ob upoštevanju ministrske deklaracije Svetovne trgovinske organizacije, ki je bila sprejeta 18. decembra 2005 v Hongkongu, ter zlasti točke 33 deklaracije in njene priloge E,
- ob upoštevanju poročil posebne skupine in organa Svetovne trgovinske organizacije za reševanje sporov o zadevi (WT/DS315) Evropskih skupnosti – nekatera carinska vprašanja,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti²,
- ob upoštevanju predloga Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o carinskem zakoniku Skupnosti (Posodobljeni carinski zakonik) (KOM(2005)0608-),
- ob upoštevanju Odločbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 70/2008 z dne 15. januarja 2008 o brezpapirnem okolju za carino in trgovino³,
- ob upoštevanju predloga Odločbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi akcijskega programa za carino v Skupnosti (Carina 2013) (KOM(2006)0201),

¹ UL C 306, 17.12.2007, str. 1.

² UL L 302, 19.10.1992, str. 1.

³ UL L 23, 26.1.2008, str. 21.

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. marca 2005 o pravilih o poreklu blaga v preferencialnih trgovinskih režimih – Prihodnje usmeritve (KOM(2005)0100),
 - ob upoštevanju Sporočila Komisije z dne 1. aprila 2008 z naslovom "Strategija za nadaljnji razvoj carinske unije" (KOM(2008)0169),
 - ob upoštevanju osnutka uredbe (2046/2007) Komisije o pravilih splošnega sistema preferencialov o poreklu, ki ga zdaj obravnava Odbor za carinski zakonik,
 - ob upoštevanju mednarodne konvencije o poenostavitvi in uskladitvi carinskih postopkov (Kjotska konvencija), kakor je bila spremenjena,
 - ob upoštevanju predloga Sklepa Sveta o pristopu Evropskih skupnosti v Svetovno carinsko organizacijo in uresničevanju pravic in obveznosti, podobnih začasnemu članstvu (KOM(2007)0252),
 - ob upoštevanju končnega poročila generalnega direktorata Komisije za davke in carinsko unijo z dne 15. junija 2007 o prihodnji vlogi carine,
 - ob upoštevanju dokumentov z obravnave, ki je potekala 19. decembra 2007 v odboru Parlamenta za mednarodno trgovino v zvezi z „izvajanjem trgovinske politike preko učinkovitih uvoznih in izvoznih pravil in postopkov“,
 - ob upoštevanju člena 45 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za mednarodno trgovino (A6-0184/2008),
- A. ker je carinska unija eden od zgodovinskih instrumentov, na katerih temelji gospodarsko in politično povezovanje evropske celine,
 - B. ker sta koncepta carinske unije in skupne trgovinske politike neločljiva,
 - C. ker uvozna in izvozna pravila in postopki Evropske unije še naprej igrajo ključno vlogo pri nemotenem delovanju notranjega trga,
 - D. ker je skupna trgovinska politika v teku let doživela velike spremembe, ki so zahtevale in še zahtevajo nenehno prilagajanje uvoznih in izvoznih pravil in postopkov,
 - E. ker lahko skupna trgovinska politika deluje le na podlagi učinkovitih pravil in postopkov za uvoz in izvoz blaga,
 - F. ker poenostavitev in posodobitev uvoznih in izvoznih pravil in postopkov Evropski uniji in na mednarodni ravni predstavljata strateški izziv za konkurenčnost trgovine,
 - G. ker specifični problemi majhnih in srednje velikih podjetij pri obvladovanju carinskih pravil in postopkov pogosto otežujejo dostop teh podjetij do mednarodne trgovine in jim onemogočajo, da bi v polni meri izkoristili priložnosti, ki jih ponuja globalizacija,
 - H. ker je pravilna določitev tarifne uvrstitve, izvora in vrednosti uvoženega blaga nujna za pravilno uporabo skupne carinske tarife, tarifnih preferencialov, protidampinških in protisubvencijskih ukrepov ter cele vrste drugih instrumentov trgovinske politike,

- I. ker lahko prestroga ali prepočasna carinska pravila in postopki ovirajo mednarodno blagovno menjavo ter jih gospodarski subjekti, zlasti majhna in srednje velika podjetja, uvrščajo med glavne netarifne ovire za trgovino,
- J. ker vloga carine danes presega enostavno pobiranje carinskih dajatev, pomembno nalogo, ki pa je v zadnjih dvajsetih letih doživela velik upad, in se usmerja k uporabi netarifnih ukrepov, zlasti na področju varnosti in varovanja, boja proti ponarejanju blaga, pranja denarja in trgovine z drogami, ter k uporabi ukrepov v zvezi z zdravjem, okoljem in varstvom potrošnikov, poleg tega pa pobira DDV in trošarine ob uvozu ali uveljavlja izvzeta od plačila omenjenih dajatev pri izvozu ob spoštovanju trgovinske politike Unije,
- K. ker so bili od avgusta 2004 v okviru Svetovne trgovinske organizacije in v krogu pogajanj iz Dohe vloženi veliki napor v sklenitev zavezujočega večstranskega sporazuma o poenostavitvi trgovine in ker se mnoge države v razvoju soočajo s težavami pri financiranju ukrepov na mejah, predlaganih v teh pogajanjih,
- L. ker se države v razvoju soočajo s posebnimi težavami pri uvajanju učinkovitih carinskih sistemov, zlasti glede infrastrukture, opreme ter usposabljanja in integritete osebja,
- M. ker mora biti temeljni cilj carinskih olajšav usklajen z nič manj temeljnim ciljem učinkovitosti nadzora,
- N. ker ima zaskrbljenost zaradi varnosti oseb in blaga vse večjo vlogo pri opredelitvi ter izvajanju carinskih pravil in postopkov, zlasti pri nekaterih pomembnih trgovinskih partnerjih Unije,
- O. ker bi morali evropski standardi za varstvo potrošnikov, zlasti glede zdravja in varnosti, veljati tudi za proizvode, ki prosto krožijo znotraj skupnega evropskega trga, ne glede na njihovo poreklo,
- P. ker širša uporaba informacijske tehnologije in drugih sodobnih tehnologij pri procesiranju carinskih transakcij in preverjanju blaga omogoča veliko večjo učinkovitost in hitrost,
- Q. ker je potrebno upoštevati zahteve, povezane z interobratovalnostjo, ki jih nalaga uporaba takšne opreme, in stroške, ki jih takšna uporaba pomeni za zadevne upravne organe in gospodarske subjekte,
- R. ker Pogodba o Evropski uniji v novih temeljnih ciljih iz člena 3(5) (ki ustreza sedanjemu členu 2(5), kakor je bil spremenjen s členom 1(4) lizbonske pogodbe), določa, da Unija v odnosih z ostalim svetom prispeva k zaščiti svojih državljanov; ker omenjena pogodba v svojem členu 3(2) (ki ustreza sedanjemu členu 2(2), kot bi bil prav tako spremenjen s členom 1(4) lizbonske pogodbe) tudi določa, da Unija svojim državljanom nudi območje svobode, varnosti in pravice brez notranjih meja, znotraj katerega je zagotovljeno prosto gibanje oseb skupaj z ustreznimi ukrepi, med drugim za nadzor zunanjih meja,
- S. ker je učinkovito izvajanje carinskih pravil in postopkov Unije, čeprav so opredeljeni in sprejeti na ravni Skupnosti, odvisno od delovanja nacionalnih uprav držav članic,
- T. ker ima Svetovna carinska organizacija pomembno vlogo pri spodbujanju trgovine preko

mednarodnega carinskega sodelovanja,

Pomen uvoznih in izvoznih pravil in postopkov

1. poudarja pomen učinkovitih uvoznih in izvoznih pravil in postopkov za izvajanje trgovinske politike;
2. opozarja, da je učinkovitost vseh ukrepov trgovinske politike precej odvisna od sposobnosti Unije, da zagotovi njihovo pravilno izvajanje; to velja zlasti za različne ukrepe za zaščito trgovine in tarifne preferenciale, ki jih Unija dodeljuje svojim partnerjem; da je ukrep, ki ga je nemogoče ali težko izvajati na carinskem področju, ukrep, ki ga na področju trgovine ni mogoče uporabljati, ker lahko povzroči resno izkrivljanje konkurence in veliko gospodarsko, socialno in/ali okoljsko stransko škodo;
3. obžaluje, da se „carinska izvedljivost“ nekaterih pobud trgovinske politike vedno ne ocenjuje in upošteva ustrezno; poudarja na primer težave iz leta 2005 pri izvajanju memoranduma o soglasju s Kitajsko za uvoz tekstilnih izdelkov;
4. vztraja, da je nujno boljše sodelovanje med službami Komisije, pristojnimi za trgovinsko politiko, in službami, pristojnimi za carinsko politiko, zlasti z bolj sistematičnim vključevanjem slednjih v pogajalske skupine za trgovinske sporazume;
5. poziva Komisijo, da posebno pozornost nameni težavam, s katerimi se srečujejo mala in srednje velika podjetja, zlasti z omogočanjem čim cenejšega prilagajanja njihovih informacijskih sistemov tistim sistemom, ki jih uporabljajo carinske uprave, in s poenostavljanjem pogojev za dostop do statusa pooblaščenega gospodarskega subjekta;
6. pozdravlja dejstvo, da je Evropska skupnost 1. julija 2007 postala polnopravna članica Svetovne carinske organizacije, kar potrjuje njeno mednarodno sposobnost v zvezi s carinsko politiko in lahko le prispeva k okrepitvi notranje kohezije; poziva Komisijo, da podpre to organizacijo;

Tarifna uvrstitev, vrednost, poreklo in gospodarski sistemi

7. poudarja poseben pomen pravil o tarifni uvrstitvi, vrednosti in preferencialnem ali nepreferencialnem poreklu blaga;
8. spodbuja Komisijo, naj si stalno prizadeva za izboljšanje teh pravil na ravni Skupnosti ter v večstranskem okviru Svetovne trgovinske organizacije in Svetovne carinske organizacije za doseganje preglednosti, predvidljivosti, poenostavitve in učinkovitosti;
9. obžaluje stalne ovire pri usklajevanju pravil o nepreferencialnem poreklu na večstranski ravni, ki poteka od leta 1995 na podlagi Sporazuma o pravilih o poreklu blaga, sprejetega v urugvajskem krogu pogajanj; ocenjuje, da bi takšno usklajevanje omogočilo zlasti učinkovitejšo in pravičnejšo uporabo ukrepov za zaščito trgovine po vsem svetu ter boljšo ureditev praks na področju označevanja porekla; poziva Komisijo, da si na vse mogoče načine prizadeva za ponovno oživitev in zaključek pogajanj na podlagi načel iz Sporazuma o pravilih o poreklu blaga;

10. upošteva prizadevanje Komisije za posodobitev in poenostavitev pravil o preferencialnem poreklu;
11. obžaluje, da ni Parlament, da bi lahko uveljavil pravico do predhodnega pregleda, ki mu pripada v okviru postopka komitologije, močneje vključen v obravnavo osnutka uredbe o reformi pravil o izvoru splošnega sistema preferencialov, ki ga sedaj preučujejo države članice v okviru Odbora za carinski zakonik, kljub temu, da je ta reforma pomembna in politično zelo občutljiva; ugotavlja pa, da namerava Komisija to temo predstaviti pristojnemu parlamentarnemu odboru;
12. ugotavlja odločno nasprotovanje nekaterih sektorjev industrije Skupnosti, kot so tekstilna, oblačilna in agroživilska industrija, enotni uporabi merila dodane vrednosti; poziva Komisijo in države članice, da v čim širšem obsegu upoštevajo te upravičene kritike;
13. vendar ugotavlja, da je potrebno na splošno skrbno paziti, da preferencialov, dodeljenih državam upravičenkam, v nekaterih občutljivih sektorjih ne bodo zaradi preveč ohlapnih pravil prehitro izrabile zelo konkurenčne tretje države;
14. obžaluje, da evropska podjetja zaradi zapletenosti malo uporabljajo postopke Skupnosti za carinsko skladiščenje ter pasivno in aktivno oplemenitenje; poziva Komisijo, naj razmisli o poenostavitvi postopkov z ekonomskim učinkom ter uvedbi prožnejših postopkov in brezpapirnega sistema;

Trgovinske olajšave

15. poudarja zelo velik pomen pogajanj, ki potekajo od avgusta 2004 v Svetovni trgovinski organizaciji na področju poenostavitve trgovine; opozarja na znatne koristi, ki naj bi jih povzročil ambiciozen sporazum na tem področju v smislu znižanja transakcijskih stroškov, izboljšanja konkurenčnosti in mednarodne privlačnosti držav v razvoju ter pospeševanja trgovine;
16. se zaveda, da lahko izid pogajanj o trgovinskih olajšavah za države v razvoju pomeni, da se bodo morale lotiti dragih programov, ki si jih bodo morda težko privoščile; meni, da je zato potrebno, da končni izid pogajanj med drugim razvitim državam naloži jasno zavezo, da državam v razvoju zagotovijo tehnično in finančno pomoč, da bodo te lahko financirale stroške usklajevanja, prilagajanja in izvajanja prihodnjega večstranskega okvira;
17. poudarja izjemno sodelovanje v teh pogajanjih, ki pa niso najbolj ustrezna za morebitna medsektorska kupčevanja z drugimi subjekti v krogu pogajanj iz Dohe; meni, da bi se lahko poenostavitev trgovine ločeno sprejela in izvajala, ne da bi povzročili neuravnoteženost kroga pogajanj in povpraševanja, ter zato zahteva prekinitev enotne zaveze;
18. podpira tudi ambiciozni načrt Komisije, da poglavje o trgovinskih olajšavah in carinskem sodelovanju vključi v vse nove sporazume o prosti trgovini, o katerih se pogaja, v skladu s svojima sporočilom z dne 4. oktobra 2006 z naslovom Globalna Evropa: konkurenca v svetu, prispevek k strategiji EU za gospodarsko rast in delovna mesta (KOM(2006)0567);

Nove naloge carinskih služb

19. ponovno poudarja potrebo po tem, da se na ravni evropske unije oblikuje načrt za boj proti ponarejanju in piratstvu; vztraja na okrepljenem sodelovanju v okviru Komisije s tem v zvezi, se pravi med službami, odgovornimi za predpise o intelektualni lastnini, trgovinsko politiko in carinsko politiko, pa tudi sodelovanju s carinskimi organi držav članic in sodelovanju med temi organi;
20. pozdravlja kompromis, ki so ga države članice in Komisija dosegle o pogajalskem mandatu za trgovinski sporazum o boju proti ponarejanju (ACTA), ki je pomemben element svetovne trgovinske strategije Unije in ki bo zagotovil mednarodni okvir na visoki ravni za okrepitev izvajanja pravic intelektualne lastnine ter zaščito proizvajalcev pred industrijsko krajo in potrošnikov pred zdravstvenimi in varnostnimi tveganji, povezanimi s številnimi ponarejenimi izdelki;
21. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da bo uvoženo blago, namenjeno za trg Evropske unije, še posebej glede zdravja in varnosti usklajeno z evropskimi standardi za varstvo potrošnikov, da bi preprečili vstop izdelkom, ki bi lahko bili za potrošnike nevarni;

Zaskrbljujoč varnostni položaj

22. priznava upravičenost zaskrbljenosti zaradi varnosti oseb in blaga, vendar vztraja, da je treba poiskati pravično ravnovesje med nadzorom in poenostavitvijo trgovine, da ne bi nepotrebno ali pretirano ovirali mednarodne menjave; vendar meni, da imajo carine pri celovitem izvajanju ukrepov Skupnosti na področju zdravja, okolja in varstva potrošnikov ključno vlogo, katere pomen se z ukrepi, povezanimi s carinskimi olajšavami, ne sme zmanjšati;
23. podpira okvir standardov SAFE (poenostavitev in varovanje trgovinske menjave), ki jih je sprejel svet Svetovne carinske organizacije leta 2005; se v celoti strinja z mnenjem Svetovne carinske organizacije, da ni sprejemljivo in koristno pregledovati vseh pošiljk in da je treba dati prednost uspešnemu obvladovanju tveganj z uporabo učinkovitih informacijskih sistemov;
24. močno obžaluje, da je ameriški kongres julija 2007 sprejel tako imenovano zakonodajo HR1 in da so Združene države enostransko uvedle zahtevo za pregled vseh zabojsnikov, ki vstopajo v to državo, od leta 2012; dvomi v učinkovitost takšnega ukrepa in njegovo združljivost s pravili Svetovne trgovinske organizacije; je zaskrbljen, da bi ta ukrep v praksi lahko oviral razvoj čezatlantske trgovine;
25. ugotavlja, da je varna trgovina izjemno pomembna v vse bolj povezanem svetovnem gospodarstvu; poziva Čezatlantski dialog zakonodajalcev (TLD) in Komisijo, naj si še naprej prizadevata, da bo ameriška zakonodaja, ki predvideva skeniranje vsega tovora, namenjenega v Združene države Amerike, spremenjena na podlagi pristopa, utemeljenega na tveganju; poziva Komisijo, naj to vprašanje obravnava na Čezatlantskem gospodarskem svetu in v drugih organih ter Združene države Amerike prepriča, da svojo odločitev ponovno preučijo; poziva k podpori vzajemnemu priznavanju pooblaščenih gospodarskih subjektov in varnostnih standardov, ki jih je sprejela Svetovna carinska organizacija (C-TPAT, sporazum SAFE);

Pomanjkanje stalnega usklajevanja

26. opozarja, da je bila skladnost carinskega sistema Unije s pravili Svetovne trgovinske organizacije v bistvu potrjena po pritožbi v navedeni zadevi WT/DS315, in pozdravlja ta rezultat;
27. kljub temu ugotavlja, da trgovinski partnerji in sami evropski gospodarski subjekti še vedno zahtevajo večjo usklajenost med nacionalnimi upravami pri izvajanju carinske zakonodaje Skupnosti;
28. ugotavlja, da med državami članicami včasih prihaja do škodljivih razhajanj, na primer pri plačilih DDV na uvoz, pogojih dostopa do nekaterih poenostavljenih postopkov, pogostosti fizičnega preverjanja blaga in sankcijah;
29. meni, da je treba storiti vse, da se zagotovi enaka obravnava gospodarskih subjektov na celotnem carinskem ozemlju Skupnosti, saj je to nujno za ohranjanje integritete notranjega trga, zaščito finančnih interesov Unije, ohranjanje njenih zunanjih pristojnosti – zlasti na področju trgovinske politike – in za spoštovanje njenih mednarodnih zavez;
30. izraža podporo vsem pobudam, katerih cilj je krepitev kohezije med nacionalnimi upravami, spodbujanje sinergije, vzpostavljanje novih sistemov za komunikacijo in izmenjavo podatkov, razvoj najboljših praks ter izmenjava osebja in izkušenj z namenom omogočanja različnim upravam, da pri izvajanju zakonodaje Skupnosti delujejo, kot da bi šlo za eno samo upravo;
31. v tem pogledu poudarja bistveni pomen instrumentov, kot so integrirana tarifa (Taric), zavezujoče tarifne informacije, zavezujoče informacije o poreklu in skupni okvir za obvladovanje tveganj; poziva Komisijo in države članice, naj te instrumente še naprej izpopolnjujejo in zagotovijo njihovo pravilno delovanje;
32. poudarja, da je potrebno poenotiti dokazno pravo ali določiti minimalna skupna pravila ter zagotoviti enotno izvajanje carinskih predpisov Skupnosti (zlasti Uredbe št. 1383/2003) s strani držav članic;
33. poziva Komisijo, naj v svoje predloge vključi natančna pravila o upravnih in kazenskih sankcijah za kršenje carinskih določb iz člena 27(a) in člena 280 Pogodbe o Evropski uniji, kot so bile spremenjene z lizbonsko pogodbo;
34. obžaluje pomisleke Komisije in držav članic, da bi se na tej stopnji načrtovale nove strukture za zagotovitev enotnega izvajanja carinske zakonodaje Skupnosti; poziva Komisijo in države članice, naj resno preučijo zamisel o poenotenju carinskih storitev Evropske unije, kar bi vodilo v upravljanje carinske unije s strani Skupnosti in posledično omogočilo učinkovitejše izvajanje carinskih pravil in postopkov na celotnem carinskem ozemlju Evropske unije;

o
o o

35. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in

parlamentom držav članic ter Svetovni carinski organizaciji, Svetovni trgovinski organizaciji in tudi državam pristopnicam ter državam kandidatkam.

OBRAZLOŽITEV

Carinska unija v letu 2008 praznuje svoj štirideseti rojstni dan. Unija je bila eden od prvih korakov na poti k evropskemu združevanju in je sčasoma omogočila odpravo vseh carinskih dajatev za uvoz in izvoz med državami Unije ter sprejetje skupne zunanje tarife teh držav v odnosih s tretjimi državami. Carinska unija je bistvena za dobro delovanje notranjega trga in dobro izvajanje trgovinskih sporazumov Unije.

Carinska politika je v pristojnosti Skupnosti, njeno izvajanje pa zagotavljajo države članice: nacionalne carinske uprave so odgovorne za vsakodnevno izvajanje zakonodaje Evropske unije; prav to je ena od bistvenih težav operativne učinkovitosti postopkov uvoza in izvoza blaga.

Velik del razvoja zakonodaje še poteka ali se je pravkar končal: posodobljen carinski zakonik, sklep o brezpapirnem okolju za carino in trgovino, akcijski program za carine v Skupnosti (Carine 2013), osnutek uredbe Komisije o pravilih splošnega sistema preferencialov o poreklu itd. Končno lizbonska pogodba, katere ratifikacija poteka v državah članicah, v členu 4 določa, da je zaščita državljanov ena od prednostnih nalog Unije v odnosih z ostalim svetom.

Na mednarodni ravni je veliko negotovosti in za pogajanja v Svetovni trgovinski organizaciji je značilna škodljiva upočasnitev, zlasti v zvezi s poenostavitvijo trgovine. Poleg tega je morala Evropska skupnost preživeti tudi hud spor z organom Svetovne trgovinske organizacije za reševanje sporov glede carinske organizacije, ki zlasti zaradi vmešavanja številnih nacionalnih uprav ni usklajena s pravili Svetovne trgovinske organizacije. Svetovna carinska organizacija, katere članica je Evropska skupnost šele od leta 2007, ugotavlja upočasnitev napredka v zvezi z učinkovitostjo in usklajevanjem carinskih postopkov po svetu zaradi zaskrbljenosti glede varnosti, ki se je v Združenih državah Amerike pojavila po napadih 11. septembra 2001. Avgusta leta 2007 je ameriški kongres sprejel zakon (zakon o stoo odstotnem pregledovanju), ki bo navidezno porušil sistem. Tudi če se bo ta zakon v celoti izvajal šele leta 2012, se zdaj začinja obdobje negotovosti v zvezi s pretokom blaga po svetu.

V tem smislu je to prelomno obdobje za evropske carine, v katerem se ponovno oblikuje njihova prihodnost za naslednjih dvajset let: zato je poročevalec dal pobudo za začetek politične razprave v zvezi z izvajanjem trgovinske politike preko učinkovitih uvoznih in izvoznih pravil in postopkov, da bo lahko Evropski parlament izrazil svoje mnenje o teh bistvenih vprašanjih za konkurenčnost Unije in zaščito njenih državljanov, zaščito, ki je postala cilj Unije med potekom ratifikacije lizbonske pogodbe v državah članicah.

V smislu obsežnega posvetovanja akterjev na področju carine je odbor za mednarodno trgovino 19. decembra 2007 na predlog poročevalca organiziral kratko predstavitev, na kateri so sodelovali govorniki iz Komisije, Svetovne carinske organizacije, Svetovne trgovinske organizacije in organizacije Business Europe. Ukrepi te predstavitve so del delovnega dokumenta v tem poročilu.

Pri tem je treba opozoriti, da so postopki uvoza in izvoza medsektorsko vprašanje. Gre za bistven sestavni del delovanja notranjega trga, pri čemer je treba usklajeno izvajati skupna

pravila na zunanjih mejah. Zato vprašanja carine, kot nedavno posodobljen carinski zakonik, spadajo med pristojnosti odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov. Vendar se ta skupna pravila kot takšna na notranjem trgu dobro ujemajo in vplivajo na vsa področja trgovinske politike ter torej na gospodarsko konkurenčnost Unije in zaščito državljanov.

Vloga carine v 21. stoletju: različen pogled med državami članicami

Vloga carine danes presega enostavno pobiranje carinskih dajatev, ki je v zadnjih dvajsetih letih doživelo velik upad, in se usmerja k uporabi netarifnih ukrepov, zlasti na področju varnosti in varovanja, boja proti ponarejanju blaga, pranju denarja in trgovini z drogami, ter uporabi sredstev v zvezi z zdravjem, okoljem in varstvom potrošnikov, poleg tega pa izvaja pobiranje DDV in trošarin ob uvozu ali izvzetja od plačila navedenih dajatev pri izvozu ob spoštovanju trgovinske politike Unije.

Carina ima v 21. stoletju več različnih vlog. Predvsem izvaja davčno funkcijo, torej pobiranje carine in davkov na pretok blaga. Njena druga vloga je gospodarska: carina se izvaja za zunanjo trgovino in jo poenostavlja. Nazadnje ima varnostno vlogo, ker je odgovorna za meje države in boj proti tegobam, kot je tihotapljenje.

Države pri izvajanju teh vlog izvajajo razvrščanje. Države v razvoju, za katere so carinske dajatve pomemben proračunski vir, na primer dajejo posebno prednost predvsem davčni vlogi.

V drugih državah, kot so Združene države Amerike, ima pomembnejšo vlogo varnostna vloga v zvezi z nezaupanjem po napadih 11. septembra 2001. Poročevalec meni, da ima varnost oseb popolnoma upravičeno večjo vlogo pri opredelitvi carinskih pravil in postopkov. Nasprotno meni, da nekateri ukrepi, ki so jih Združene države Amerike sprejele enostransko, resno ovirajo trgovinske menjave in rast svetovne trgovine.

Evropska carina poskuša zagotoviti ravnovesje med temi tremi vlogami. Deklaracija o skupni nalogi, ki je bila 11. julija 2007 predstavljena v skupini za carinsko politiko, navaja štiri naslednje obveznosti:

- zagotavljanje varnosti in varovanja državljanov;
- zaščita finančnih interesov Skupnosti in držav članic;
- zaščita Skupnosti pred nezakonito ali nepravilno trgovino ob podpori zakonitih poslovnih dejavnosti;
- okrepitev konkurenčnosti evropskih podjetij z izvajanjem sodobnih delovnih metod s podporo preprosto dostopnega okolja.

Carinski sistem za poenostavitev trgovine

Poročevalec želi opozoriti, da lahko prestrogo izvajanje pravil in postopkov v zvezi z uvozom in izvozom pomeni netarifno oviro, ki odvrča od trgovine.

V zvezi s tem se pojavlja težava o poenostavitvi trgovine. Poenostavitev je zdaj predmet pomembnih pogajanj v Ženevi v okviru kroga pogajanj iz Dohe. Gre za temo, ki se je začela

tri leta po začetku kroga pogajanj (2004), v zvezi s katero se razvija dejansko soglasje med državami. Vendar na tem področju ni mogoče skleniti dogovora, dokler se ne obravnavajo vse točke kroga pogajanj v skladu z načelom „enotne zaveze“.

Zaradi upočasnitve pogajanj v Dohi zaradi nekaterih tem, zlasti kmetijstva, se je torej zaustavila celotna reforma poenostavitve trgovine. Zato poročevalec poziva k prekinitvi poenostavitve trgovine z „enotno zavezo“ in zahteva, da se to vprašanje obravnava posebej.

Pomanjkanje usklajevanja vzrok za krhek carinski sistem

Poročevalec poudarja, da je stalno pomanjkanje usklajevanja očiten vzrok ogroženosti evropskega carinskega sistema. Ta sistem se je obravnaval v postopku, ki so ga pri organu Svetovne trgovinske organizacije za reševanje sporov sprožile Združene države Amerike. Ta organ je v pritožbenem postopku z oblikovanjem nekaterih kritik potrdil skladnost carinskega sistema Evropske unije s pravili Svetovne trgovinske organizacije. Kljub temu so poudarili pomanjkanje usklajevanja, tako kot to redno navajajo trgovinski partnerji Unije in evropski gospodarski subjekti, ki zahtevajo večjo skladnost med nacionalnimi carinskimi upravnimi organi.

To pomanjkanje med drugim povzroča različno obravnavo podjetij. Neskladno je na primer, da lahko pobiranje DDV za uvoz izvajajo carinske uprave ali da se omogoči podjetjem plačilo DDV na domačem trgu.

Poročevalec priznava, da je postopek usklajevanja težek, ker obstajajo bistvene omejitve. Vendar poročevalec spodbuja ta postopek in poudarja, da razpad izvajanja naše trgovinske politike in naših skupnih carinskih pravil v vseh nacionalnih upravah pomeni resno oviro in Komisijo zavezuje za stalno prizadevanje za uskladitev.

Ustanovitev carinske uprave

Poročevalec ugotavlja, da reforma carinskega zakonika pomeni prednostno nalogo Evropske komisije in da je to tudi brez institucionalne reforme zelo zapletena naloga. Vendar namerava poročevalec sprožiti izhodišče za razmislek o ustanovitvi evropske javne carinske službe s predlogom, ki bo preučil možnost celostne uskladitve nacionalnih carinskih uprav za upravo Skupnosti, odgovorno za carinsko unijo. Seveda logika usklajevanja, ki je vedno bolj usmerjena k carinskim pravilom, pomeni, da vloga carine postaja dejansko enaka v vsej Uniji. Ob upoštevanju dolgih rokov, ki jih zahteva razvoj Skupnosti, predvsem tistih, ki zadevajo posebne pravice držav članic, poročevalec meni, da je čas za predložitev tega vprašanja, ki je hkrati simbolično, ker nagrajuje štirideset let carinskega združevanja, ki se še vedno razvija in je pragmatično v smislu organizacije učinkovitejših carin v svetu, ki bo še bolj zapleten, hitrejši in ne bo čakal na nas.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	6.5.2008
Izid končnega glasovanja	+: 24 -: 0 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Graham Booth, Daniel Caspary, Christofer Fjellner, Glyn Ford, Ignasi Guardans Cambó, Jacky Hénin, Ģirts Valdis Kristovskis, Caroline Lucas, Marusya Ivanova Lyubcheva, Erika Mann, Helmuth Markov, David Martin, Vural Öger, Georgios Papastamkos, Tokia Saïfi, Gianluca Susta, Daniel Varela Suanzes-Carpegna, Iuliu Winkler, Corien Wortmann-Kool
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Jean-Pierre Audy, Vasco Graça Moura, Javier Moreno Sánchez, Salvador Domingo Sanz Palacio, Zbigniew Zaleski
Namestniki (člen 178(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Anne Ferreira